

[Bjærner.]

nistrationen været en overordentlig stor Vilighed til at udvide Kredsen af de Erhvervsorganisationer, man raadfører sig med. Naar der nu fra Administrationens Side skal drøftes Spørgsmaal, der betyder Indgreb i de erhvervsdrivendes Næring, er det ikke alene de rene Erhvervsorganisationer, der indkaldes, Grosserer-Societetets Komité, Provins-handelskammeret, Industriraadet og Landbrugsraadet, der for Resten ofte møder med en Repræsentant for Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, men ogsaa Haandværkerraadet, Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk og Arbejderbevægelsens Erhvervsraad, der jo, som det tidligere har været nævnt her, ikke er nogen Erhvervsorganisation, men snarere et politisk Organ for Arbejderklassen, som derigennem søger at skaffe sig politisk og ikke en erhvervsmæssig berettiget Indflydelse paa Administrationen.

Dertil kommer saa, at Erhvervsorganisationernes Repræsentanter meget ofte maa optræde som en Slags Gidsler i Forhandlingerne med Administrationen, thi selv om man fra Erhvervsrepræsentanternes Side gaar blankt imod Forslag til Ændring eller Udvidelse af Administrationens Omraade, saa hedder det jo ofte i Meddelelserne til Offentligheden, at efter Samraad med Hovedorganisationerne har man bestemt følgende, hvad der er egnet til at give Offentligheden Indtryk af, at Administrationens nye Paahit er sket med fuld Tilslutning fra de interesserede Erhvervsorganisationer.

Noget lignende gælder ofte i de Drøftelser, som Varedirektoratet fører med de enkelte Brancher om disses særlige Forhold. Man synes i hvert Fald inden for en bestemt Afdeling af Varedirektoratet at være kommet ind paa den Metode, at har man et vist Forslag til Ændring i bestaaende Restriktioner, som man administrativt ønsker gennemført, og har man endvidere Indtryk af, at dette Forslag vil møde en stærk Modstand i den Branche, det særlig angaar, ja, saa foretager man en Udvidelse af den Kreds, der indkaldes til Raadslagning. Man nøjes f. Eks. ikke med Handelens Hovedorganisationer i Spørgsmaal, hvor det drejer sig om Ændringer i Tildelingsgrundlaget, nej, man tager hele Kredsen af mindre interesserede Erhvervsorganisationer med, og man tager Brancheforeninger med, for hvem Spørgsmaalet maaske kun har en rent periferisk Interesse, hvis overhovedet nogen, og ved Hjælp af denne Taktik — den, der hedder „Sæt Splid og hersk“ —, ja, saa har man i Regelen opnaaet, at et bestemt Standpunkt

kun fastholdes over for Administrationen fra en enkelt Side, hvorimod der er saa og saa mange Deltagere, der er mere eller mindre passive, og saa kan Administrationen med mindre Fare for at blive angrebet selv træffe den Afgørelse, som man paa Forhaand ønsker truffet. Det siger sig selv, at denne Form for Samarbejde mellem Erhvervslivets Folk og Administrationen ikke yder ret megen Sikkerhed for de erhvervsdrivende.

Jeg har paa et tidligere Tidspunkt nævnt, at til Trods for, at Valutalovgivningen gennem 16 Aar har været en midlertidig Lovgivning, som ikke skulde bevares en Dag længere end højst nødvendigt, har der bestandig fra Administrationens Side været vist Forkærlighed for Ændringer, som betød Skærpelse af Restriktionerne, og som betød større Indgreb i Næringsfriheden, medens man altid forgæves har spejdet efter den modsatte Tendens. Den højtærede Handelsminister, der jo har haft sin eneste Handelsuddannelse i Direktoratet for Vareforsyning, vil sikkert kunne erindre Eksempler paa, hvorledes man fra denne Institutions Side har været indstillet paa ad administrativ Vej at forberede Omlæggelser af Erhvervslivet. Det behøver den højtærede Handelsminister efter min Mening ikke at efterlyse Eksempler paa fra det ærede Medlem Hr. Aksel Møller. Hvis den højtærede Handelsminister tænker paa sin Tid i Direktoratet for Vareforsyning, vil han selv kunne komme med de Eksempler.

Fra Retsforbundets Side ser vi saadan paa det, at en Bemyndigelseslovgivning som den, der her er Tale om, overhovedet ikke hører hjemme i et folkestyret Land og i Fredstid, og navnlig en Bemyndigelseslovgivning paa det erhvervsøkonomiske Omraade er det uhyre farligt at have. Vi har set, hvorledes hele Udviklingen gaar, hvorledes man fra at have bestemte Formaal, valutamæssige, beskæftigelsesmæssige, handelspolitiske Formaal, da de falder bort skaber et nyt Organ, ved selve Inertiens Kraft, til at regulere Landets Import- og Eksporthandel. En saadan Lovgivning skaber Monopoler inden for forskellige erhvervsdrivende Kredse, og saa skal man til at lovgive over for disse. Paa et Tidspunkt, hvor ingen af Formaalene længer eksisterer, saa fortsættes selve Lovgivningen dog; saa skal der administreres med Forbrugsbegrænsning, Fordelinger og andre Formaal for Øje. Man kan nok hindre, at Varer kommer ind i Landet, men man kan ikke hindre Forbrugerne i at efterspørge de Varer, de gerne vil have, og saa ser vi det, som vi saa, da der var Tale om Produktionsordninger, at